 BEHÖRIG LÖSULL	Datum 2024-03-27	Ref Ver 1.4	Sidnr 1(9)
Dokumentnamn Branschregler och rekommendationer	Ansvarig Kontrollrådet inom Behörig Lösull		
Titel BEHÖRIG LÖSULL, Branschregler och rekommendationer			

1. Inledning

Behörig Lösull (regelverket nedan) är ett regelverk för utförande av Lösullinstallationer.

Regelverket är obligatoriskt för medlemmar i branschföreningen.

Det finns två olika kategorier av medlemmar i "Branschföreningen för Lösullsisolering", nedan kallat BFL.

- Installatörsmedlem (företag som utför lösullinstallationer)
- Leverantörsmedlem (företag som säljer och marknadsför lösullsisolering)

En installatörsmedlem ska utifrån gällande kunskap om material och branschfarenhet, säkerställa att lösullprodukter med bedömda egenskaper installeras i enlighet med leverantörens åberopade tillhörande handlingar. Installatörsmedlemmen får i sin marknadsföring inte hänvisa till eller åberopa underlag som strider mot dessa regler.

Vid utförande skall produkter med bedömda egenskaper användas. Dessutom skall leverantörens anvisningar följas om hur produkten skall användas och hur den installeras. Även moment som inte beskrivs i dessa anvisningar men som kan betecknas som fackmässiga har till viss del inarbetats i dokumentet.

Utförandebeskrivningen enligt bilaga 5:1 har samordnats med utförandestandarden EN 14064-2, EN 15101-2 och strukturen i SPCR 082.

Krav och regler för en installatörsmedlem framgår av punkterna 2-16.

En leverantörsmedlem ska ha produkter med bedömda egenskaper (CE-märkt/Typgodkänt) och följa kraven under punkt 17.

Regelverket Behörig Lösull kan löpande komma att revideras för att omfatta nya relevanta moment. Den aktuella utgåvan finns alltid att tillgå på www.isolerarna.se.

Revidering av detta regelverk beslutas av styrelsen för Branschföreningen för Lösullsisolering.

En revidering skall tillämpas två arbetsveckor efter det att revideringen införts och anslagits på föreningens hemsida om inte annat beslutats.

 BEHÖRIG LÖSULL	Datum 2024-03-27	Ref Ver 1.4	Sidnr 2(9)
Dokumentnamn Branschregler och rekommendationer	Ansvarig Kontrollrådet inom Behörig Lösull		
Titel BEHÖRIG LÖSULL, Branschregler och rekommendationer			

2. Ansökan och giltighet

Auktorisation enligt Behörig Lösull kräver medlemskap i branschföreningen. För installatörsmedlem är auktorisation obligatorisk.

Ansökan om medlemskap, auktorisation och utbildning görs till föreningen.

”Behörig Lösull” är en branschauktion.

Kraven på utbildning framgår av bilaga 6.

Installatörsmedlems auktorisation ska förnyas årligen. För förnyelse krävs att medlem har erlagt medlems- och serviceavgift samt är godkänd vid närmast föregående årlig kontroll.

Den årliga kontrollen omfattar kraven i bilaga 3 via kontrollbesiktningar utförda av listade besiktningsmän godkända av Kontrollrådet.

Efter en årlig kontroll med godkänt resultat skall Kontrollrådet tillstyrka fortsatt auktorisation.

3. Installatörsmedlems egenkontroll

En installatörsmedlem ska ha en egenkontroll för att säkerställa att kraven uppfylls i godkännandebevisen för bestyrkta egenskaper och leverantörens anvisningar. Egenkontrollen skall beskrivas i en kvalitetsmanual eller motsvarande.

Exempel på en kvalitetsmanual och vad den minst skall omfatta framgår av bilaga 1.

Om en installatörsmedlem har ett kvalitetssystem enligt ISO 9001 eller ISO 9002 som certifierats av ett ackrediterat certifieringsorgan, anses detta uppfylla nedanstående krav om samtliga moment i ”Behörig Lösull” regelverket samtidigt beaktats.

4. Organisation

Det skall finnas en beskrivning hos installatörsmedlemmen om vem som leder, utför eller verifierar arbete.

Installatörsmedlemmens personal, inklusive säljare, skall ha genomgått relevant bransch- eller produktutbildning enligt bilaga 6.

På varje objekt, vid varje installation, ska finnas minst en utbildad ”Behörig Lösulls-installatör” på plats.

Installatörsmedlem skall vara ansluten till ID 06.

 BEHÖRIG LÖSULL	Datum 2024-03-27	Ref Ver 1.4	Sidnr 3(9)
Dokumentnamn Branschregler och rekommendationer	Ansvarig Kontrollrådet inom Behörig Lösull		
Titel BEHÖRIG LÖSULL, Branschregler och rekommendationer			

Om installatörsmedlem anlitar UE/Inhyrd personal ska dessa likställas med anställd personal.

Leverantörsmedlem som "förmedlar" lösullsentreprenader enligt "Behörig Lösull" får endast anlita installatörsmedlem som underentreprenör.

5. Krav på utbildning

Kravställd utbildning framgår av bilaga 7

Om det i arbetsanvisningarna från materialleverantör finns krav på att installatörsmedlemmen skall ha genomgått en materialspecifik praktisk utbildning för att vara behörig att installera en sådan produkt är detta även ett krav enligt detta regelverk.

6. Ledningens genomgång – Internrevision

Genomgångar av egenkontrollen görs minst en gång per år.

Genomgången ska minst bestå av en sammanställning av eventuella reklamationer eller klagomål med förslag på tänkbara förbättringar.

Genomgången dokumenteras och arkiveras hos medlemmen.

7. Styrning av dokument

1.1. Dokument

Det skall finnas en lista över de dokument som är kopplade till ett projekt. Revideringar skall kunna spåras bakåt i tiden.

- Regelverket Behörig Lösull
- Produktbeskrivning som godkänts för TG eller CE certifikat
- Arbetsanvisningar från leverantör med minimikrav enligt bilaga 5
- Anbud
- Kontraktsgenomgång (avtal)
- Arbetsinstruktioner utöver anvisningar från leverantör
- Kontrollplan enligt bilaga 2

 BEHÖRIG LÖSULL	Datum 2024-03-27	Ref Ver 1.4	Sidnr 4(9)
Dokumentnamn Branschregler och rekommendationer	Ansvarig Kontrollrådet inom Behörig Lösull		
Titel BEHÖRIG LÖSULL, Branschregler och rekommendationer			

- Installationsprotokoll
- Gjorda noteringar i samband med egenkontrollen mm.
- Hur reklamationer hanteras

1.2. Dokument relaterade till Projekt

Dokument från varje projekt/installation ska sparas för full spårbarhet i minst 10 år.

8. Anbud

Organisationen skall klargöra och dokumentera rutin för hur anbud hanteras.

Rutinen skall minst omfatta:

- Vem som tar emot inkommande förfrågan och hur ärendet hanteras
- Hur ett anbud överlämnas till kunden
- ✓ Vilken information anbudet ska omfatta, där följande punkter är beskriver miniminivån enligt Behörig lösull:
 - Kund
 - Objekt
 - Omfattning (Konstruktionslösning, Värmemotstånd, varumärke/produkt, lambdavärde, tjocklek, densitet)
 - Pris
 - Betalningsvillkor
 - Garantier
 - Leveransvillkor

9. Kontraktsgenomgång

Det skall finnas skriftliga avtal för varje projekt. I avtalet skall tydligt framgå omfattningen av arbetet och vilka förutsättningar som ligger till grund för avtalet och för att hänvisning skall kunna ske till CE/TG.

I det fall muntliga avtal sluts (telefonbeställning) skall dessa nedtecknas och ett beställningserkännande sänds därefter till beställaren.

Det skall finnas en beskrivning (rutin) av vilka moment som ingår i kontraktsgenomgången.

Exempel på moment i kontraktsgenomgången finns i förslaget till kvalitetsmanual i bilaga 1.

 BEHÖRIG LÖSULL	Datum 2024-03-27	Ref Ver 1.4	Sidnr 5(9)
Dokumentnamn Branschregler och rekommendationer	Ansvarig Kontrollrådet inom Behörig Lösull		
Titel BEHÖRIG LÖSULL, Branschregler och rekommendationer			

10. Avvikelsehantering

När installatörsmedlem upptäcker en avvikelse från förutsättningar eller leverantörens anvisningar inte kan följas ska detta dokumenteras och beställaren skriftligen underrättas innan fortsatt arbete utförs. Överenskommelser om hur avvikelserna hanteras ska dokumenteras.

11. Arbetsinstruktioner och kontroller

Det skall finnas rutiner för kontroll av varje objekt vilka ska beskriva kontroller före, under och efter utförd installation. Det skall även finnas arbetsinstruktioner för de olika konstruktionsalternativen som är aktuella. I arbetsinstruktionerna skall det också framgå vilka åtgärder som skall göras vid negativt utfall i egenkontrollen.

Omfattningen av kontroller framgår nedan.

Checklistor eller protokoll skall finnas för egenkontroll som innefattar de moment som preciserats i bilaga 2 – kontrollplan.

Undertecknande av checklistor och installationsprotokoll kan antingen ske av utföraren direkt eller renskrivs till en digital version där den som renskrivit, analogt eller digitalt, skriver under protokollen med spårbar uppgift till vem som utfört kontrollerna. Denna ansvarar även för att korrekt ha överfört noteringarna i protokollen. Protokollen kan även direkt överföras via molnbaserade tjänster till en digital version där undertecknandet blir digitalt i form av ett spårbart namn.

12. Märkning

För öppna konstruktioner skall, förutom installationsprotokoll, en "Stoppskylt" med upplysningen att ej trampa i isoleringen fästas på vindsluckan, vindsdörren eller annan synlig plats i direkt anslutning till installationen.

Detta dokumenteras i egenkontrollen i samband med slutkontrollen.

Det skall klart och tydligt, med namnförtydligande, framgå vem hos installatörsmedlemmen som undertecknat protokoll och skyltar.

Exempel på skylt och utformning vad denna minst skall innehålla finns i bilaga 7.

Exempel på installationsprotokoll finns i bilaga 8.

13. Korrigerande åtgärder

Orsaken till korrigerande åtgärder skall analyseras och dokumenteras. Återkommande görs sammanställning av orsakerna för att eliminera att felen

 BEHÖRIG LÖSULL	Datum 2024-03-27	Ref Ver 1.4	Sidnr 6(9)
Dokumentnamn Branschregler och rekommendationer	Ansvarig Kontrollrådet inom Behörig Lösull		
Titel BEHÖRIG LÖSULL, Branschregler och rekommendationer			

upprepas. Slutsatserna dokumenteras och arkiveras hos medlemmen. Normalt upprättas i förekommande fall en handlingsplan av installatörsmedlemmen innefattande:

- Beskrivning av planerade åtgärder
- När åtgärderna skall vara genomförda
- Hur det säkerställs att effekten av åtgärderna haft avsedd verkan det vill säga att liknande fall inte inträffar igen.

Handlingsplanen tillsänds Kontrollrådet. Uppföljning görs normalt vid nästkommande övervakande kontroll men Kontrollrådet kan vid allvarliga brister påkalla en extra tredjepartskontroll. Installatörsmedlemmen bekostar denna extra kontroll.

14. Klagomål

Klagomål och eventuella vidtagna korrigerande åtgärder skall dokumenteras. Korrigerande åtgärder handläggs enligt punkt 11.

15. Tredjepartskontroll av installation

Minst en gång per kalenderår granskas installatörsmedlemmen om hur dess egenkontrollsystem fungerar, med stickprovskontroll av utförda arbeten enligt kontrollrådets anvisningar.

I de fall verksamheten bedrivs från flera orter, dvs flera arbetsställen, skall dessa omfattas av kontrollbesök enligt ett roterande schema, där varje arbetsställe besöks minst en gång vart 5e år.

Kontrollen genomförs av en, inom teknikområdet, fristående sakkunnig, som är godkänd av Kontrollrådet. Kontrollen genomförs enligt anvisningar i bilaga 3 – Tredjepartskontroll.

Vid underkänt resultat handläggs ärendet enligt Kontrollrådets handlingsplan enligt bilaga 4.

Feedback från kontrollerna gällande generella slutsatser från kontrollens utfall kan delges både installatörer och leverantörer.

16. Övriga åtaganden vid anslutning till Behörig Lösull

Medlemmar skall generellt verka för att marknadsföra systemet Behörig Lösull. Detta sker bland annat genom att:

 BEHÖRIG LÖSULL	Datum 2024-03-27	Ref Ver 1.4	Sidnr 7(9)
Dokumentnamn Branschregler och rekommendationer	Ansvarig Kontrollrådet inom Behörig Lösull		
Titel BEHÖRIG LÖSULL, Branschregler och rekommendationer			

-Vid offertgivning, egenkontroller och liknande använda underlag försedda med Behörig Lösulls logotyp.

-Vara ansluten till ID06-systemet med ID06-kort, I de fall underentreprenör hyrs in gäller detta krav även för dem.

-Ha kontinuerlig utbildning av sina anställda både vad avser praktiskt utförande av en installation och om regler och ändringar i dessa som berör verksamheten.

-Förse installatörsmedlemmens fordon med Behörig Lösulls logotyp i lämplig omfattning.

I de fall medlem utträder ur systemet eller auktorisation för installatörsmedlem blir indragen skall företaget omgående upphöra att åberopa Behörig Lösull liksom att använda Behörig Lösulls logotyp. Likaså skall logotyp omgående avlägsnas från företagets fordon och andra skyltar. Om så inte sker utgår vite med 5000 kr per vecka.

17. Utförande med material som inte är anslutna till Behörig Lösull

Installatörsmedlem i BFL/Behörig Lösull skall huvudsakligen utföra lösullsentreprenader med material som är anslutna till Behörig Lösull. Den installatörsmedlem som trots detta arbetar med ej anslutna material, ska aktivt verka för att aktuell leverantör ansluter sig till Behörig Lösull.

I de fall en installatörsmedlem erbjuder eller utför lösullsentreprenader med ej anslutna material ska detta tydligt framgå enligt nedan.

Följande lydelse med versaler (stora bokstäver);

LÖSULLSENTREPRENADEN ÄR EJ UTFÖRD I ENLIGHET MED DEN AV BRANSCHEN FRAMTAGNA AUKTORISATIONEN BEHÖRIG LÖSULL.

ska skrivas ut på:

- Lämnade offerter och prispförslag
- Beställningsbekräftelser
- Installationsprotokoll eller isoleringsintyg
- Märkskylt

 BEHÖRIG LÖSULL	Datum 2024-03-27	Ref Ver 1.4	Sidnr 8(9)
Dokumentnamn Branschregler och rekommendationer	Ansvarig Kontrollrådet inom Behörig Lösull		
Titel BEHÖRIG LÖSULL, Branschregler och rekommendationer			

Underlåter installatörsmedlem att uppfylla ovanstående, kan det bli föremål för prövning av medlemskapet.

I de fall cirkulerad isolering används skall rutiner för arbetet och antagna egenskaper anges enligt dokumentet "Cirkulerad lösullsisolering – antagna egenskaper" bilaga 9.

I de fall ny lösull produceras ur materialöverskott från juvenila isoleringsskivor skall denna lösull deklarerats enligt den harmoniserade standarden mineralull om den kan omfattas av denna standard. I annat fall deklarerats provade egenskaper enligt struktur i dokumentet "Cirkulerad lösullsisolering – antagna egenskaper".

18. Leverantörsmedlem

Leverantörsmedlemmar ska aktivt verka för att deras kunder (lösullsentreprenörer) ska ansluta sig som medlemmar i BFL.

Kraven på leverantörsmedlemmar är att de skall redovisa sina materialegenskaper enligt bilaga 5:2. I bilagan skall det dessutom klart framgå vari skillnaderna relativt de generella installationsanvisningarna i bilaga 5:1 består.

Till bilaga 5:2 ska länkar enligt nedan fogas:

- Säkerhetsdatablad
- Prestandadeklaration
- Byggvarudeklaration

Därutöver rekommenderas att i bilaga 5:2 visa länkar till dokument på leverantörernas egna hemsidor som kommuniceras externt, exempelvis produktinformation, rekommenderade konstruktionslösningar etc.

Leverantörsmedlemmar ska i de fall leveransavtal sluts med installatör, hänvisa till gällande utgåva av ABM under "övriga gällande villkor". Dessutom skall BBKs anvisning följas, om att endast täckbestämmelser regleras i avtalet relativt ABMs villkor.

Kontroll kan göras av att leverantörsmedlemmar uppfyller krav ställda i detta regelverk. Uppfylls inte kraven kan leverantörsmedlemman uteslutas ur BFL.

19. Bilagor

Bilaga 1 – Exempel kvalitetsmanual mindre företag

Bilaga 2 - Kontrollplan

 BEHÖRIG LÖSULL	Datum 2024-03-27	Ref Ver 1.4	Sidnr 9(9)
Dokumentnamn Branschregler och rekommendationer	Ansvarig Kontrollrådet inom Behörig Lösull		
Titel BEHÖRIG LÖSULL, Branschregler och rekommendationer			

Bilaga 3 - Tredjepartskontroll

Bilaga 4 – Instruktioner för och handlingsplan kontrollråd vid underkänd tredjepartskontroll

Bilaga 5 - Minimikrav på arbetsanvisningar från leverantör

Bilaga 6 – Exempel på skylt för friblåsta bjälklag

Bilaga 7 - Utbildningskrav för företagsledare och installatörer

Bilaga 8 – Exempel på installationsprotokoll

Bilaga 9 – Cirkulerad lösullsisolering – antagna egenskaper

20. Ändringshistorik

24-03-27 ver. 1.4.

- 13. Förtydligande av kontrollförfarande då verksamheten bedrivs från fler "kontor"
- Bilaga 3. Förtydligande i enlighet med revidering av pkt 13 i regelverket.
- Bilaga 8. Omarbetat installationsprotokoll med tillägg av moment som skall redovisas på detta.
- Kapitel 8 Anbud tillagt
- Ändrad numrering efter kapitel 8
- Kapitel 16 Ändrat text om ID-06